

Miljøgodkendelse af udbringningsarealer tilhørende ejendommen Balsgyden 7, 5540 Ullerslev

Juli 2014

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND	3
MILJØGODKENDELSE	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ.....	4
AFGØRELSE	4
BORTFALD OG KONTINUITETSBRUD	5
REVURDERING.....	5
OFFENTLIGGØRELSE.....	6
KLAGEVEJLEDNING	6
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	7
MILJØVURDERING	8
1. GRUNDFORHOLD	8
1.1 Ansøger og ejerforhold	8
1.2 Overordnede oplysninger.....	8
2. BEDRIFTENS AREALER.....	8
2.1 Drift af udbringningsarealer.....	9
2.2 Gødningsproduktion og -håndtering	9
2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer	9
3. BEDSTE TILGÆNGLIGE TEKNIK (BAT)	13
4. OFFENTLIGHED.....	14
5. SAMLET VURDERING.....	14
KORTBILAG 1 – NATUR.....	15
KORTBILAG 2 - GRUNDVAND.....	17

Baggrund

Emne	Data
Ansøger	Allan Hansen
Adresse	Balsgyden 7, 5540 Ullerslev
Ejendommen navn	-
Matrikelnummer	1m m.fl. Skellerup By, Skellerup
Virksomhedens art	Planteavl
Ejer	Allan Hansen
CHR-nummer	-
CVR-nummer	18151103
Kontaktperson	Allan Hansen
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har den 5. september 2012 modtaget ansøgning fra Allan Hansen, Balsgyden 7, 5540 Ullerslev om miljøgodkendelse til modtagelse og udspreddning af fast husdyrgødning (redkassehalm) fra husdyrproduktionen på Odensevej 100, 5800 Nyborg, tilhørende Mogens Kjeldsen.

Af ansøgningen fremgår, at der søges om godkendelse til udbringning af husdyrgødningen på 18,59 ha ejede og forpagtede arealer.

Udbringning af husdyrgødning fra anden ejendom er omfattet af § 16 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven).

Ansøgningen, "Husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningsskema Skemanummer 44.026 version 5" af 4. juli 2014, om § 16-godkendelse af virksomheden, ligger til grund for godkendelsen. Den indeholder en beskrivelse af udbringningen samt diverse beregninger af forureningsforholdene i den forbindelse. Ansøger ønsker inden for rammerne af miljøgodkendelsen at have muligheden for at opfylde husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau på to forskellige måder. Der er derfor i tilknytning til ansøgningsskema nr. 44.026 indsendt følgende fiktive skema: skema nr. 67.293, version 1 af 4. juli 2014. Den drift der ligger til grund for hvert af de to skemaer vil i det følgende blive omtalt som scenarie 1 (skema nr. 44.026) og scenarie 2 (skema nr. 67.293).

Nedenstående skema viser de to scenarier og de virkemidler, der indgår i beregningen af kvælstofudvaskningen til overflade- og grundvand.

Tabel 1. Oversigt over de to driftscenarier

Skema nr.	Scenarie	DE/ha.	Tiltag
44.026	1	0,48	N-kvoten skal reduceres med 1,0 %
61.293*	2	0,48	1,0 % ekstra efterafgrøder

*Fiktivt skema

Miljøgodkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Miljøgodkendelse

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøgodkendelse gives til ejeren af Balsgyden 7, 5540 Ullerslev v. Allan Hansen, der har søgt om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er søgt om udbringning af fast husdyrgødning (redkassehalm) fra minkfarmen på Odensevej 100, 5540 Ullerslev på 18,59 ha ejet og forpagtet areal tilhørende Balsgyden 7, 5540 Ullerslev.

Miljøgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede arealer tilhørende Balsgyden 7, 5540 Ullerslev.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra ejendommens arealer. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Kommunen skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at udbringningen af husdyrgødningen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Der skal herunder tages hensyn til gener for omkringboende og forurening af natur og miljø fra de arealer, hvor der bliver udbragt husdyrgødning.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at det er muligt at udbringe husdyrgødning på arealerne uden væsentlige gener for de omkringboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrgodkendelsesloven. Vurderingen er forudsat af, at godkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt på området overholdes.

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Nyborg Kommune stiller vedrørende driften af arealerne. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, udbringningen forventes at have på omgivelserne.

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre, at

- driften af arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen er minimeret.

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed en årlig udbringning af fast husdyrgødning, svarende til 9 DE på 18,59 ha udbringningsareal tilhørende matr.nr. 1m m.fl. Skellerup By, Skellerup m.fl. beliggende Balsgyden 7, 5540 Ullerslev.

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. I vurderingen er indgået hvorvidt udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden at medføre væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til § 16, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven) med senere ændringer. Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes.

Forudsætningerne for miljøgodkendelsen findes i "Ansøgningskema. Skemanummer 44.026 version 5" af 4. juli 2014, og i nedenstående "Miljøvurdering".

Vilkår for godkendelsen

1. Generelle forhold

Information om ændringer på virksomheden

- 1.1 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.2 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2. Udbringingsarealer

Udbringning af gødning

- 2.1 Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, så udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- 2.2 Husdyrgødningen må kun udbringes på de 18,59 ha miljøgodkendte arealer, der er angivet på kortbilag 1 og 2.
- 2.3 Der må indenfor et planår på de miljøgodkendte arealer maksimalt tilføres 1.060 kg N/år og 260 kg P/år i organisk gødning (beregnet efter 2011/2012-normer).
- 2.4 Der skal i driften af udspretningsarealet anvendes et af følgende scenarier:

Scenarie	DE/ha.	Tiltag
1	0,48	N-kvoten skal reduceres med 1,0 %
2	0,48	1,0 % ekstra efterafgrøder, svarende til etablering af ekstra 0,2 ha efterafgrøder ud over den lovpligtige andel.

3. Egenkontrol

- 3.1 Til dokumentation for at udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares for de seneste fem år/planår. De skal kunne forevises ved tilsyn, og de skal indsendes til kommunen på forlangende:
  - Mark- og gødningsplaner med tilhørende kortbilag
  - Forpagtnings- og overførelsesaftaler af mindst 1 års varighed
  - Gødningsregnskaber
  - Ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen

Bortfald og kontinuitetsbrud

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen skal være udnyttet senest to år efter godkendelsesdatoen. Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. husdyrgodkendelseslovens §41, revurderes regelmæssigt. Første revurdering foretages efter 8 år fra godkendelsesdatoen. Denne miljøgodkendelse skal derfor revurderes i 2022.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 15. juli 2014

Klagevejledning

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrgodkendelsesloven, kan, inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 12. august 2014 kl. 15.00 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

En eventuel klage skal være stilet til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdeling, Nørrevoldgade 9, Nyborg eller pr. mail til teknik-miljoeafdelingen@nyborg.dk, som videresender klagen sammen med sagens akter.

Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen koster et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves af Natur- og Miljøklagenævnet. Behandlingen af klagen vil først begynde, når gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrbetalingen m.v. kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales blandt andet, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi
- klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Jf. husdyrgodkendelseslovens §81, stk. 1 har en evt. klage ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal fremhæves, at en evt. udnyttelse af godkendelsen inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens §90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Nyborg Kommunes vegne den 10. juli 2014

Anne G. Pedersen
Gruppenleder Natur og Miljø

Bo Clausen
Miljøsagsbehandler

Modtagere af kopi af afgørelsen

- København Rådgivning, att. Per Lousdal. Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N.
E-post: plo@kopenhagenfur.com
- Sundhedsstyrelsen.
E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnedøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dnnbyborg-sager@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: frdethorhaug@stofanet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening.
E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalt
E-post: nyborg@dof.dk
- Lars Søgård. Gedsbergvej 9, 5540 Ullerslev
- Johnny Simpson. Gedsbergvej 18, 5540 Ullerslev
- Såderup og Omegns Vandværk v. Peter Frederiksen. Skellerupvej 3, 5540 Ullerslev
E-post: saaderupvandvaerk@mail.dk

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til miljøgodkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er den indsendte ansøgning om arealgodkendelse - Skema nummer 44.026, version 5 af 4. juli 2014.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om udbringning af husdyrgødning opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger den ansøgte udbringning vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret med kursiv til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter arealer, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af den ansøgte udbringning. Endvidere er det vurderet, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at udbringningsarealerne drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske person.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR-registeret og NaturErhvervstyrelsens register over støtteansøgere, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om den ansøgte udbringning af husdyrgødning er grundlaget for omfanget af arealanvendelsen, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede bedrift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af udbringningsarealernes påvirkning af omgivelserne.

Der er i ansøgningen ikke oplysninger om andre ejendomme, der indgår i den samlede bedrift.

Ejendommen ligger i landzone. Der er ingen kommuneplanmæssige bindinger i forhold til udbringningsarealerne.

2. Bedriftens arealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til natur og grundvand fremgår af kortbilag 1 og 2. Ansøgningen vedrører ejendommens samlede ejede og forpagtede arealer (18,59 ha). Udbringningsarealerne er alle beliggende i Nyborg Kommune.

Der skal stilles vilkår om, at der kun må udsprede husdyrgødning på de ansøgte 18,59 ha udspretningsareal.

Af NaturErhvervstyrelsens arealoversigt fremgår, at en del af udbringningsarealerne er forpagtede arealer. Disse ejes af:

- Lars Søgård. Gedsbergvej 9, 5540 Ullerslev
- Johnny Simpson. Gedsbergvej 18, 5540 Ullerslev

2.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af, om oplysningerne vedrørende udspretningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs pr 1. januar 2007. For hver mark skal der desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Der er valgt referencesædskiftet S1 og S3 på alle udbringningsarealerne.

Ansøger ønsker inden for rammerne af miljøgodkendelsen at have muligheden for at udbringe husdyrgødning på ejendommens 18,59 ha udspretningsareal svarende til 0,48 DE/ha. Der er med ansøgningen, i tilknytning til ansøgningsskema nr. 44.026, indsendt en scenarieberegning, der viser at beskyttelsesniveauet i forhold til udvaskning til overflade- og grundvand i alle tilfælde er overholdt.

Nedenstående tabel viser de to scenarier og de virkemidler, der indgår i beregningen af kvælstofudvaskningen til overflade- og grundvand.

Tabel 2. Oversigt over driftsscenerier 1-2

Skema nr.	Scenarie	DE/ha.	Tiltag
44.026	1	0,48	N-kvoten skal reduceres med 1,0 %
61.293*	2	0,48	1,0 % ekstra efterafgrøder, svarende til etablering af ekstra 0,2 ha efterafgrøder ud over den lovpligtige andel.

*Fiktivt skema

Udlægget af 1% ekstra efterafgrøder ud over den lovpligtige andel svarer til ca. 0,2 ha, da efterafgrødegrundarealet for sædskifte S1 og S3 udgør 100 % af bedriftens udbringningsarealer. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. "Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2013/2014". Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder.

2.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne.

Udbringning af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen¹ og der er derfor ikke stillet vilkår herom.

2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

2.3.1 Påvirkning af naturområder med kvælstof

Ansøgningsskemaet tager ikke automatisk højde for øvrig natur. Der kan f.eks. være plante- og dyrearter i nærheden af udspretningsarealerne, der er sårbare over for yderligere påvirkninger med kvælstof. Kommunen har derfor her foretaget en konkret vurdering af, om udspretningsarealerne støder op til højt målsat natur, der er følsom overfor ammoniakpåvirkning fra udspretningsarealerne.

Ingen af markerne i grænser direkte op til § 3-beskyttet mose og overdrev. Der er beskyttede diger langs tre af markerne i udspretningsarealet. Beskyttede diger kan potentielt være levested for Markfirben og Snog.

¹ Bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Da der udbringes en relativ lille mængde husdyrgødning pr. ha (0,48 DE/ha) og da de nuværende udbringningsmetoder, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, reducerer ammoniakfordampningen, vurderer Nyborg Kommune, at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning i den aktuelle sag ikke vil medføre en væsentlig merbelastning af beskyttede naturtyper.

Nyborg Kommune vurderer desuden, at der ikke vil ske en påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder med ammoniak eller ved direkte udvaskning af kvælstof, da afstanden til nærmeste NATURA 2000 område nr.116, Centrale Storebælt og Vresen, er ca. 3.500 m (Habitatområde nr. 100).

Det vurderes samlet, at der ikke sker en væsentlig ammoniakbelastning af særligt sårbare naturområder i nærheden af udbringningsarealerne. Der skal derfor ikke stilles særlige vilkår i forhold til at reducere ammoniakpåvirkningen af omgivende sårbar natur.

2.3.2 Bilag IV-arter

Nyborg Kommune vurderer at der kan forekomme Dværgflagermus, Brun flagermus, Sydflagermus, Markfirben, Springfrø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Markfirben kan forekomme i området. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø og Stor Vandsalamander yngler i småsøer og små vandhuller. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinier, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter.

Kommunen vurderer, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret. Den forestående drift af arealerne vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV-arter.

2.3.3 Påvirkning af overfladevand

Hele udspretningsarealet ligger i oplandet til Holckenhavn Fjord.

Beskrivelse af recipienter

Holckenhavn Fjord

Holckenhavn Fjord har et opland på ca. 22.126 ha (221,3 km²). Ifølge basisanalysen for hovedvandområdet Storebælt, som Holckenhavn Fjord er delopland til, udgør landbrugsarealer ca. 71 % af oplandsarealet². På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en total udvaskning af kvælstof fra oplandet på 352.721 kg N/år. Dyretrykket i oplandet til Holckenhavn Fjord er faldet fra 12.386 DE i 2007 til 10.682 i 2012. Samlet set er der således sket et fald i antal dyreenheder i oplandet på 13,8 %.

² Basisanalyse 1.14 - Storebælt

Tabel 3. Udviklingen i antal DE m.v. i oplandet til Holckenhavn Fjord 2007-2012

Total N-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Antal DE 2007	12.386 DE
Antal DE 2012	10.682 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2010, jf. CHR-data	-13,8 %
Oplandsstørrelse	22.126 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (71% dyrket areal)	15.709 ha
Størrelse af øvrige arealer	6.417 ha
Dyrket areal, standardudvaskning	56,6 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (middel)	63%
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	328.978 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	23.743 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	352.721 kg N/år
P-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Standardudvaskning, jf. hovedvandopland Det sydfynske Øhav.	0,48 kg P/ha/år
Udledning i alt fra oplandet	10.620 kg P/år
5 % af fosforudledningen	531 kg P/år

Holckenhavn Fjord er et lavvandet nor med et begrænset vandskifte med Nyborg Fjord og en vanddybde på under 2 meter. Fjorden er stærkt næringsstofpåvirket og med periodevise iltsvind. Holckenhavn Fjord har en ringe vandudskiftning med Storebælt, og vurderes at være overbelastet med næringsstoffer. Fjorden er derfor sårbar over yderligere næringsstofftilførsel.

Holckenhavn Fjord er målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri. Holckenhavn Fjord er desuden, hvor de naturlige betingelser er til stede, målsat som gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Målsætningen for vandområderne er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. Det vurderes, at en merbelastning med næringsstoffer af vandområderne vil være i strid med målsætningen for områderne. Opfyldelse af målsætningen forudsætter, at der fortsat sættes ind overfor den diffuse afstrømning af såvel kvælstof som fosfor fra landbruget i oplandet til søerne og fjorden. Udspretningsarealet i oplandet til Holckenhavn Fjord er, jf. husdyrgodkendelsesloven, omfattet af nitratklasse 2. Dette betyder, at der uden foranstaltninger til reducere af kvælstofudvaskningen kun må udbringes 65 % af det fulde husdyrtryk på 1,4 DE/ha, svarende til maksimalt 0,91 DE/ha.

Fosfor

Ansøger har oplyst, at udbringningsarealerne er ikke drænede jorde af jordbundstypen JB 3 og JB 6. Der er ikke oplyst om fosfortal på enkeltmarker. Ansøger har indplaceret alle marker med lerjord (JB 6) i fosforklasse 3. Marker med JB 3 er sandjord og er indplaceret i fosforklasse 0. Udspretningsarealets fordeling på fosforklasser fremgår af nedenstående tabel, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau³.

Tabel 4. Oversigt over udbringningsarealernes fordeling på fosforklasser.

Fosforklasse	Areal
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænnet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	12,67 ha
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænnet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	0 ha
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænnet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	5,92 ha
I alt	18,59 ha

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen.

³ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer, Bilag 3

Af nedenstående tabel 5 fremgår, at der med et husdyrtryk på 0,48 DE/ha tilføres ejede og forpagtede udspretningsarealer 14,0 kg P/ha/år. Ved anvendelse af scenarie 1 eller 2 fjernes følgende mængder fosfor pr. hektar:

- scenarie 1: 17,9 kg P/ha/år.
- scenarie 2: 17,9 kg P/ha/år.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift, samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal, er det beregnet, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt for begge scenarier. Ved begge dyrkningsscenarier er fosforkravet i lovgivningen overopfyldt med 124,6 kg fosfor.

Tabel 5. Oversigt over fosforoverskud afhængig af udbringnings- og dyrkningsscenarie 1-2

Scenarie	Skema nr.	Tilført, kg. P/ha./år	Fraført, kg. P/ha./år	P-overskud ansøgt, kg. P/ha./år	Max. tilladt P-overskud, kg P/ha/år	P-fjernelse ud over kravet, kg. P
1	44.026	14,0	17,9	-3,9	15,4	358,0
2	*67.293	14,0	17,9	-3,9	15,4	358,0

*Fiktivt skema

På baggrund af registreringen i fosforklasserne vurderes det, at tildelingen af fosfor til udspretningsarealerne i forbindelse med det aktuelle projekt, kan ske uden at give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af sårbare vandområder.

Nyborg Kommunes vurderer derfor, at de ansøgte alternativer for driften af udbringningsarealet, ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af sårbare vandområder. Der skal derfor alene stilles vilkår om, at der ved udbringning af 0,48 DE/ha ikke må udbringes mere end 260 kg fosfor i organisk gødning på udbringningsarealerne pr. år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende.

Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand. Som nævnt ovenfor er hele udspretningsarealet beliggende i oplandet til Holckenhavn Fjord. Arealerne i oplandet er som tidligere beskrevet omfattet af nitratklasse 2.

Som det fremgår af nedenstående tabel 6 giver ingen af de to scenarier anledning til forøget udvaskning af nitrat til overfladevand. I beregningerne er indgået, at der højst må udbringes 65 % af det fulde husdyrtryk på (1,4 DE/ha), svarende til maksimalt 0,91 DE/ha.

Tabel 6. N-udvaskning til overfladevand v. scenarie 1-2.

Scenarie	DE/ha	Max udvaskning uden virkemidler, DE _{max} , kg N/ha/år	Udvaskning med virkemidler, kg N/ha/år
1	0,48	60,5	61,8
2	0,48	60,5	61,8

Tabel 7. N-udvaskning til Holckenhavn Fjord

Reduktionspotentiale	62,5 %
Oplandsstatus	Meget sårbar
Total areal til udspretning	18,59 ha
Areal til udspretning i Nyborg Kommune	18,59 ha
Udvaskning fra rodzonen v. udbringning af husdyrgødn. (beregnet i farm N)	4,6 kg N/ha/år
Saml. påvirkning af Holckenhavn Fjord v. udbringning af husdyrgødning på i alt 18,59 ha	85,5 kg N/år
Ansøgt N-bidrag af det sml. N-bidrag t. Holckenhavn Fjord, 18,59 ha	0,02 %

På baggrund af ovenstående beregninger m.v. og de i ansøgningen beskrevne tiltag til reduktion af kvælstofudvaskningen er det Nyborg Kommunes vurdering, der er foretaget jf. Miljøstyrelsens digitale vejledning til husdyrgodkendelsesloven, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af overflade-

vand i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der skal derfor i forhold til at sikre at kravet om reduktion af udvaskning af kvælstof til overfladevand er opfyldt, skal der stilles vilkår om anvendelse af et af følgende driftsscenarioer, som anført i nedenstående tabel 8, i driften af udspretningsarealet:

Tabel 8. Driftsscenarioer 1 – 2.

Scenarie	DE/ha.	Tiltag
1	0,48	N-kvoten skal reduceres med 1,0 %
2	0,48	1,0 % ekstra efterafgrøder, svarende til etablering af ekstra 0,2 ha efterafgrøder ud over den lovpligtige andel.

Ekstra efterafgrøder udlægges ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav. Ekstra efterafgrøder skal følge de samme krav, som der er til de lovpligtige efterafgrøder på godkendelsestidspunktet, jf. ”bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2013/2014”. Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vinterafgrøder. Der skal desuden stilles vilkår om, at der maksimalt må tilføres ejede og forpagtede arealer ca. 1.060 kg N/år i organisk gødning. Dokumentation for dette i form af mark-, sædskifte- og gødningsplaner, skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende.

2.3.4 Påvirkning af grundvand

Hele udspretningsarealet ligger inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Der er udarbejdet en indsatsplan for den nordlige del af Nyborg Kommune, hvor det er konkluderet, at der ikke er problemer med nitratindholdet i grundvandet. Inden for dette område stilles der derfor ikke yderligere vilkår i form af krav om f.eks. anvendelse af reelle grundvandssædskifter på markerne. Jf. grundlaget for ansøgningskemaet ligger mark nr. 1-0 og 2-0 inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Jf. ovennævnte indsatsplan er disse imidlertid ikke længere beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder og indgår ikke i den følgende vurdering.

Derudover ligger 4,1 ha (mark nr. 1, 3 og 6) inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Ingen marker inden for de nitratfølsomme indvindingsområder ligger inden for indvindingsopland til vandværk. Der er i området omkring udspretningsarealet ikke konstateret forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand (jf., grundvandsanalyser fra Jupiter-databasen). Beliggenheden af udspretningsarealerne i forhold til grundvand fremgår af bilag 2. Der er lavet udvaskningsberegninger for den del af udspretningsarealet, der ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder. Beregningerne viser, at udvaskningen ligger på 87 mg/l nitrat pr. liter ud af rodzonen. Beregningerne viser desuden, at nitratkoncentrationen ikke forøges ved udbringningen af husdyrgødning. Det vurderes derfor ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt, samt at udbringningen af husdyrgødning ikke vil medføre en øget miljøpåvirkning af nitratfølsomme indvindingsområder.

Som nævnt ovenfor reduceres nitratudvaskningen fra udspretningsarealet gennem udlæg af ekstra efterafgrøder. I forhold til grundvandsbeskyttelsen skal der derfor stilles vilkår svarende til vilkåret i afsnit 2.3.3 om udvaskning af nitrat til overfladevand.

3. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet.

Grundlaget for dette afsnit er ”Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser”, orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's ”BAT reference documents” (BREFs) og Miljøstyrelsens BAT-Standardvilkår⁴.

Der er i ansøgningen oplyst/redegjort for følgende:

Management

- *Gødningsplan*

⁴ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Miljøstyrelsen, maj 2011

- *Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af husdyrgødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.*

Udbringning af husdyrgødning

- *Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.*
- *Gyllen udbringes med slangeudlægger. På sort jord og fodergræsarealer nedfældes gyllen eller den udbringes med en teknik, der har tilsvarende lav ammoniakfordampning. Der køres aldrig på vandmættet eller oversvømmet areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløb. Udbringning af husdyrgødning sker normalt kun på hverdage. Hvis der udbringes husdyrgødning på lørdage samt søn- og helligdage vil dette ikke ske på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområde samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.*
- *Ansøger anvender den mest optimale form for udbringningsteknik, og vil udbringe husdyrgødningen i de afgrøder, der udnytter næringsstofferne bedst muligt.*
- *Ligeledes tilstræbes det, at husdyrgødningen udbringes under de mest optimale vejrforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.*

Ud fra de kriterier, der er beskrevet i forbindelse med fortolkningen af husdyrbrugslovens regler for arealer, der godkendes efter § 16, samt de gældende BAT-standardvilkår for udbringning af husdyrgødning vurderes det, at ovennævnte tiltag lever op til kravet om anvendelse af BAT.

4. Offentlighed

9. januar 2014

Foretaget partshøring af ejerne af forpagtede arealer, samt vandværker med indvindingsoplande inden for udspretningsarealet. Der er ikke indkommet bemærkninger.

30. juni 2014

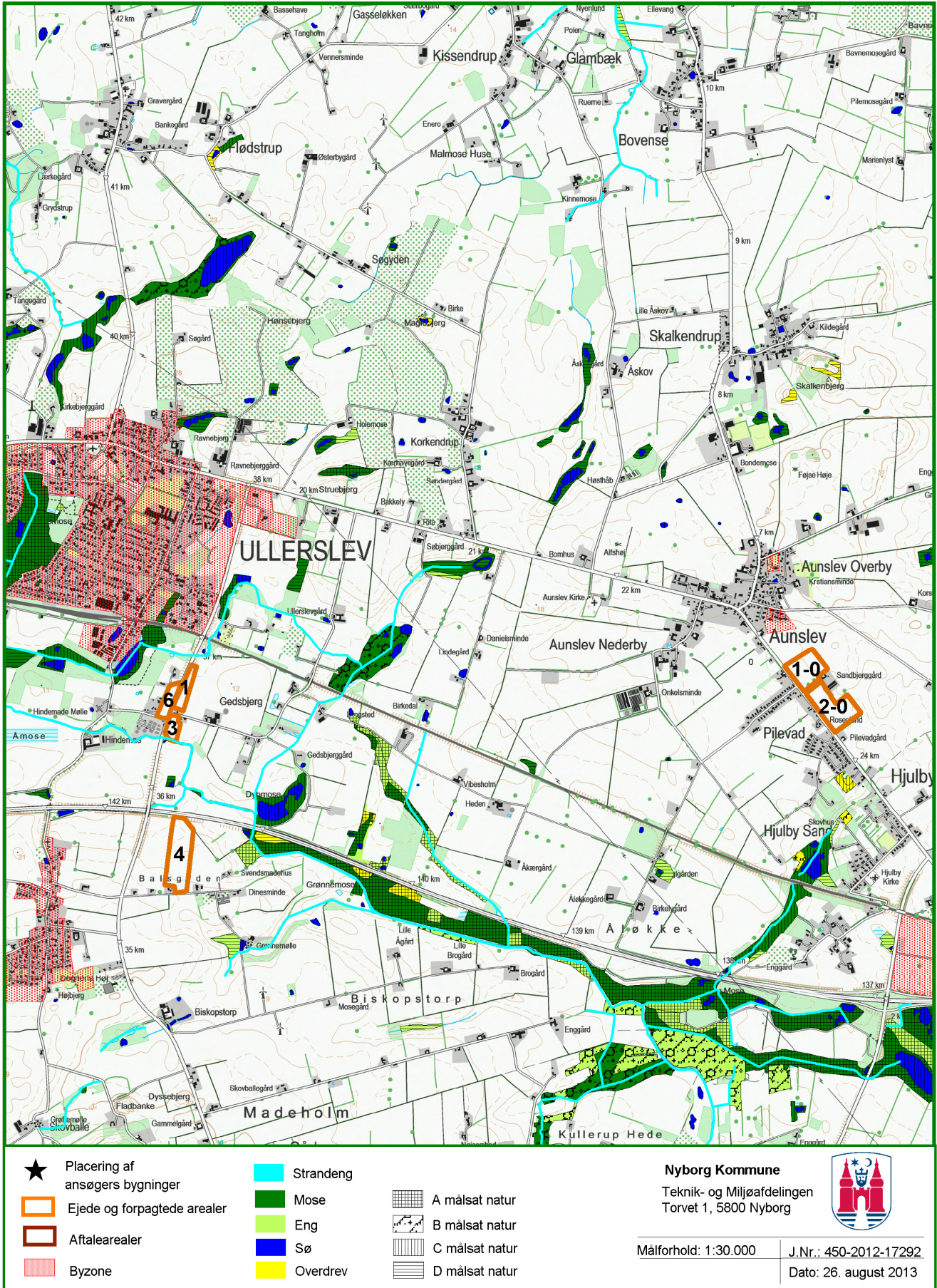
Udkast til afgørelse sendt i høring hos ansøger og ansøgers konsulent. Der blev foretaget en justering af udbringningen i henhold til nye normer for indhold af næringsstoffer i redekassehalm.

5. Samlet vurdering

Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Kortbilag 1 – Natur

Kortbilag 2 - Grundvand

